

Dosarul nr. 3r-320/22
2-20030181-01-3r-10102022

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: A.Curdov, Ș.Starciuc, G.Colev)

DECIZIE

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Iuri Bucilo,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Iunia Covaci și Vladimir Cojocar împotriva Primăriei municipiului Comrat, a Agenției Servicii Publice” și a lui Iuri Bucilo, persoana terță Inesa Covaci privind anularea actelor administrative individuale defavorabile,

împotriva încheierii din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care apelurile depuse de Iuri Bucilo și de Primăria municipiului Comrat împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central au fost declarate inadmisibile, pe motiv că motivarea apelurilor nu a fost depusă,

c o n s t a t ă:

La data de 3 martie 2020, Iunia Covaci a depus în ordinea contenciosului administrativ acțiune împotriva Primăriei municipiului Comrat, a Agenției Servicii Publice” și a lui Iuri Bucilo privind anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Prin încheierea protocolară din 14 octombrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, Vladimir Cojocar a fost atras în proces, în calitate de coreclamant, iar Inesa Covaci a fost atrasă în calitate de persoană terță.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, acțiunea în contencios administrativ depusă de Iunia Covaci și Vladimir Cojocar a fost admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, la data de 21 aprilie 2022, Iuri Bucilo și la data de 26 aprilie 2022, Primăria municipiului Comrat au contestat-o cu apeluri nemotivate, solicitând admiterea acestora, casarea hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii sau de remitere a cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat, apelurile depuse de Iuri Bucilo și de Primăria municipiului Comrat împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central au fost declarate inadmisibile, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pe motiv că motivarea apelurilor nu a fost depusă.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 8 septembrie 2022, Iuri Bucilo a depus recurs, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat cu dispunerea restituirii cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În acest context, recurentul a invocat că nu a receptionat copia hotărârii motivate a primei instanțe, deoarece în perioada verii nu s-a aflat la domiciliul unde a fost expediată corespondența, motiv pentru care a fost lipsit de posibilitatea depunerii motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Totodată, recurentul a subliniat că apelul depus în data de 21 aprilie 2022 împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central este unul motivat, deoarece au fost invocate motive de procedură întru casarea hotărârii judecătorești.

Prin referința depusă la data de 24 octombrie 2022, avocatul Nicolai Jecov a solicitat respingerea recursului cu menținerea actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Iuri Bucilo în data de 8 septembrie 2022 (f.d.188) este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost emisă la 24 august 2022 (f.d.175) și recepționată de recurent în data de 2 septembrie 2022 (f.d.182).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Iuri Bucilo au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de

Iuri Bucilo neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Iuri Bucilo reiese că recurentul nu este de acord cu încheierea din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care apelurile depuse de Iuri Bucilo și de Primăria municipiului Comrat împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central au fost declarate inadmisibile (f.d.188-191), iar din conținutul încheierii recurate rezultă că apelanții Iuri Bucilo și Primăria municipiului Comrat, deși au recepționat la data de 29 iunie 2022 copia hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central (f.d.165,170), nu au depus motivarea apelurilor, din care considerent, apelurile enunțate au fost considerate inadmisibile prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a apelului depus de Iuri Bucilo, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă, justă.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

La rândul său, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În contextul dat, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de depunere a apelului și cel de prezentare a motivării curg din momente diferite, fapt ce este reglementat de art. 232 din Codul administrativ.

Colegiul reține că regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 din Codul administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de

comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Iar în corespundere cu art. 113 din același Cod, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 13 aprilie 2022 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Comrat, sediul Central, prin care a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de Iunia Covaci și Vladimir Cojocar (f.d.139).

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 21 aprilie 2022, Iuri Bucilo și la data de 26 aprilie 2022, Primăria municipiului Comrat au depus apeluri nemotivate împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătorei Comrat, sediul Central, solicitând admiterea apelurilor, casarea hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătorei Comrat, sediul Central cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii sau de remitere a cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată (f.d.142,144).

În conformitate cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar prin prisma art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Cu referire la acest aspect, din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii motivate din 13 aprilie 2022 a Judecătorei Comrat, sediul Central, a fost expediată de Judecătoria Comrat, sediul Central la domiciliu care coincide cu cel indicat de

Iuri Bucilo în cererea de apel preliminară, cât și în cea de recurs, anexate la dosar (f.d.142,188), fiind recepționată în data de 29 iunie 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.165).

Prin urmare, în speță, termenul de depunere a motivării apelului pentru apelantul Iuri Bucilo și-a început curgerea la data de 30 iunie 2022, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate și a expirat în data de 29 iulie 2022 (zi de vineri).

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, Iuri Bucilo, nu a depus motivarea apelului, motiv pentru care instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Cât privesc argumentele recursului depus de Iuri Bucilo precum că nu a receptionat hotărârea motivată a primei instanțe, deoarece în perioada verii nu s-a aflat la domiciliul unde a fost expediată corespondența, motiv pentru care a fost lipsit de posibilitatea depunerii motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, acestea nu pot constitui drept temei pentru admiterea recursului și remiterea cauzei la rejudecare, în situația în care conform art. 103 lit. a) din Codul administrativ, dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat: în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo.

Colegiul reține că la caz aceste prevederi au fost respectate, or, se atestă că factorul poștal s-a deplasat la adresa indicată în trimiterea poștală pentru înmânare, adresă care corespunde cu cea indicată inclusiv în cererea de apel preliminară, cât și în cea de recurs, anexate la dosar (f.d.142,188), iar avizul de recepție din 29 iunie 2022 anexat la materialele dosarului denotă recepționarea corespondenței.

La rândul său, cine anume este persoana care a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la domiciliul lui Iuri Bucilo, în perioada în care acesta pretinde că era plecat, recurentul nu a indicat, însă cert este că această persoană nu avea dreptul sau posibilitatea să semneze decât dacă locuia permanent la domiciliul recurentului.

Respectiv, punerea la îndoială a recepționării corespondenței de către persoana care locuia permanent la domiciliul recurentului, în situația în care aceasta a fost expediată de către prima instanță la domiciliul indicat, nu poate fi pusă pe seama instanței de fond și/sau de apel, dar este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea părții în proces. Or, acesteia i s-a comunicat actul de procedură la adresa de corespondență, ceea ce denotă că corespondența a fost înmănată destinatarului în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Pentru aceste considerente și având în vedere prevederile legale citate supra, trimiterea poștală expediată apelantului – recurent Iuri Bucilo se consideră notificată la data indicată în avizul poștal de recepție, or, persoana care a recepționat corespondența în locul recurentului, la domiciliul acestuia, avea obligația legală de a-i comunica trimiterea poștală recepționată pentru acesta.

Nu pot fi reținute nici argumentele recursului precum că apelul depus în data de 21 aprilie 2022 împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Comrat,

sediul Central este unul motivat, or, însăși apelantul – recurent Iuri Bucilo a invocat în apelul depus în data de 21 aprilie 2022 că motivele desfășurate ale apelului vor fi incluse într-un apel suplimentar motivat, după întocmirea hotărârii motivate (f.d.143).

Faptul că în apelul depus în data de 21 aprilie 2022 au fost invocate motive de procedură întru casarea hotărârii judecătorești, și anume, necitarea legală a recurentului, acestea nu constituie temei de a considera depunerea apelului conform art 232 alin. (2) din Codul administrativ, pe motiv că în apelul enunțat nu au fost invocate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Iuri Bucilo pe motivul neprezentării motivării apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul relevă că în cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile participanților la un proces echitabil.

Din aceste considerente și având în vedere că în cazul examinării apelului depus de Iuri Bucilo pe fond, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de Iuri Bucilo.

Se menține încheierea din 24 august 2022 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Iunia Covaci și Vladimir Cojocar împotriva Primăriei municipiului Comrat, a Agenției Servicii Publice” și a lui Iuri Bucilo, persoana terță Inesa Covaci privind anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron